

Projekt

**UCHWAŁA Nr/20
RADY MIEJSKIEJ W GRÓJCIE
z dnia 21 grudnia 2020r.**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2019r. poz. 506 ze zm.), art. 41 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj.: Dz. U. z 2019r., poz. 2277 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj.: Dz. U. z 2020r. poz. 2050) - Rada Miejska w Grójcu uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok w brzmieniu stanowiącym Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Środki na realizację niniejszego Programu pochodzą z budżetu gminy Grójec.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Grójec.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Projekt Burmistrza Gminy i Miasta Grójec

Opracowała Dagmara Biedrzycka Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień

PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
GMINY I MIASTA GRÓJEC NA ROK 2021

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej Programem, określa zadania, działania i cele, które zostały sformułowane na podstawie dostępnych zasobów występujących na terenie Miasta i Gminy Grójec. Jest kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym. Do realizacji powyższego programu została powołana Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do głównych zadań realizowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a w szczególności:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- obsługa punktu konsultacyjno-informacyjnego,
- dostarczanie informacji o prowadzeniu profesjonalnej terapii,
- motywowanie i kierowanie do leczenia,
- kierowanie na leczenie odwykowe i zajęcia terapeutyczne.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu z jednoczesnym występowaniem przesłanek powodujących rozkład życia rodzinnego,
- wzywanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie i pouczenie o konieczności zaprzestania ww. działań,
- kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

4. Nadzór nad ograniczeniem dostępności alkoholu, między innymi opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Program jest kontynuacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii z 2020 roku, wprowadzonego uchwałą Nr XIX/153/19 Rady Miejskiej w Grójcu z dnia 16 grudnia 2019 roku. Program uwzględnia cele operacyjne, dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określonych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020, a także opiera się na rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Wskazany jest zatem w dalszym ciągu dofinansowywanie działalności Poradni Leczenia Uzależnień w Grójcu, Fundacji Terapeuci dla rodziny (zgodnie z występującymi potrzebami), gdzie osoby uzależnione i współuzależnione mają możliwość skorzystania z profesjonalnej pomocy terapeutycznej i leczenia jak najbliżej miejsca zamieszkania, co dzięki ogólnej

dostępności może wpływać pozytywnie na efekt podejmowanych działań pomocowych. Ważnym elementem jest kontynuowanie profilaktyki (w szczególności dokończenie rozpoczętych działań w 2020 roku i wstrzymanych ze względu na czas pandemii Covid - 19) w szkołach podstawowych, przedszkolach oraz ponadpodstawowych o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom. Wskazane jest także dalsze dofinansowanie w niezbędny sprzęt, materiały oraz artykuły spożywcze na dożywianie dzieci świetlic socjoterapeutycznych w Bikówku, Lesznowoli i Częstoniewie oraz Środowiskowego Ogniska Wychowawczego w Grójcu. Jednocześnie potwierdza konieczność kontynuowania działalności Punktu Konsultacyjnego, gdzie społeczność lokalna ma możliwość korzystania bezpłatnie ze specjalistycznej pomocy uzyskując przy tym wsparcie i informacje z zakresu kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną i systemową pomoc.

I. Podstawa prawna i merytoryczna programu

- a) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dnia 26 października 1982 roku (tj. Dz. U, z 2019 r., poz. 2277 ze zm.),
- b) Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.).
- c) Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 roku (Dz. U. z 2019r., poz. 2365 ze zm.), zwanym dalej Narodowym Programem Zdrowia
- d) Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2020r., poz.1876)
- e) Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (tj. Dz. U. z 2020r., poz.821)
- f) Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050),

II. Adresaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych i Narkomanii

Mieszkańcy Gminy i Miasta Grójec: dorośli – osoby zagrożone uzależnieniami i już uzależnione, uwikłane w problem przemocy domowej oraz członkowie ich rodzin, a także nauczyciele, pedagodzy szkolni, rodzice i opiekunowie, dzieci, młodzież, specjaliści z dziedziny uzależnień i przemocy domowej, sprzedawcy oraz osoby podające alkohol, kierowcy oraz kandydaci na kierowców. Program skierowany jest do każdego mieszkańca naszej gminy i miasta z uwagi na szkody powstałe w związku z dostępem do alkoholu.

III. Realizatorzy programu

Za realizację programu odpowiedzialny jest Pełnomocnik Burmistrza Gminy i Miasta Grójec ds. Uzależnień we współpracy z:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze,
4. Świetlice socjoterapeutyczne,
5. Szkoły, przedszkola, pedagodzy i nauczyciele,
6. Komenda Powiatowa Policji i Straż Miejska,
7. Poradnia Leczenia Uzależnień, lekarze rodzinni w podstawowej opiece zdrowotnej,
8. Grójecki Ośrodek Kultury,
9. Grójecki Ośrodek Sportu „Mazowsze”,
10. Caritas, parafie,
11. Organizacje pozarządowe, społeczne i stowarzyszenia, grupy samopomocowe,
12. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna,
13. Inne podmioty,
14. Fundacja Terapeuci dla rodziny.

IV. Założenia realizacji Programu

- a) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii określa zadania z zakresu profilaktyki i pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, oraz ofiar, sprawców i świadków przemocy. Określa także zadania jednoznacznie związane z profilaktyką uzależnienia od alkoholu i narkotyków (tj. palenia tytoniu, picia alkoholu, zażywania narkotyków, lekomanii, przemocy domowej i rówieśniczej, przestępczości, przedwczesnej inicjacji seksualnej i innych).
- b) Finansowanie wykonania programu dokonywane będzie w ramach środków własnych gminy uzyskiwanych z opłat związanych ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze.

V. Cele Programu

- a) zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych, narkomanii i zjawiska przemocy w rodzinie.
- b) zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem środków uzależniających.
- c) ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci w szczególności z rodzin z problemem alkoholowym.
- d) ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom.

Cele ogólne

- a) wzrost świadomości rodziców i opiekunów na temat roli rodziny jako czynnika chroniącego dzieci przed zachowaniami ryzykownymi,
- b) zmniejszenie rozmiarów szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych spowodowanych uzależnieniami, przemocą domową, szkolną i rówieśniczą, a także uświadomienie zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków,
- c) uwrażliwienie nauczycieli, wychowawców i pedagogów szkolnych na

- umiejętność adekwatnego przeciwdziałania i reagowania na sytuacje występowania agresji czy innych zachowań ryzykownych,
- d) propagowanie modelu trzeźwego (pod każdym względem) stylu życia wśród osób dorosłych, młodzieży i dzieci, zarówno na co dzień jak i w sytuacjach uczestnictwa w imprezach masowych,
 - e) zatrzymanie niebezpiecznej tendencji do obniżania wieku inicjacji alkoholowej, oraz rozwiązywania problemów poprzez agresję dzięki np.: promowaniu roli młodzieżowych grup rówieśniczych w zachowaniu abstynencji wśród uczniów szkół,
 - f) zwiększenie dostępności różnych form pomocy dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej,
 - g) dążenie do stworzenia zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej poprzez podejmowanie kompleksowych działań mających na celu zapobieganie wszelkim uzależnieniom po przeprowadzonych diagnozach problemów społecznych (diagnoza o stanie problemów alkoholowych i narkomanii) w 2013, 2014, 2015, 2016r. oraz w 2019 roku.
 - h) zwiększenie liczby osób podejmujących leczenie odwykowe i trwale utrzymujących abstynencję, jak również podniesienie skuteczności podejmowanych działań leczniczych,

Cele szczegółowe

1. Obszar 1 - Profilaktyka i Edukacja

Zadania będą realizowane poprzez prowadzenie następujących działań:

Działanie 1 - profilaktyczne i edukacyjno - wychowawcze skierowane do dzieci i młodzieży, koncentrujące się na pięciu podstawowych obszarach oddziaływań, tzn.:

- a) Rodzina**
- b) Przedszkole**
- c) Szkoła**
- d) Społeczność lokalnej**
- e) Globalne środowisko społeczno – kulturowe, tworzone za pomocą przekazów kulturowych i medialnych.**

- 1.1. Cykliczne prowadzenie badań związanych zwłaszcza z diagnozą zachowań problemowych, np.: używaniem substancji psychoaktywnych, podejmowanych przez młodzież oraz ewaluacją programów profilaktycznych.
- 1.2. Współpraca z dyrektorami, nauczycielami i pedagogami szkół, przedszkoli i placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz upowszechniania kultury i sportu na rzecz wprowadzenia w życie kompleksowych programów profilaktyki uzależnień i przemocy o charakterze edukacyjnym, aktywizującym

i interakcyjnym, mających na celu promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z niepowodzeniami w szkole, poprzez m.in. rozwijanie zdolności i postaw służących trzeźwemu i nieagresywnemu stylowi życia takich jak:

- kształtowanie poczucia własnej wartości,
- radzenie sobie z emocjami towarzyszącymi trudnym sytuacjom życiowym,
- kształtowanie właściwych, konstruktywnych postaw społecznych, rozwijanie zainteresowania nauką szkolną, umiejętności mówienia „NIE”,
- ukazywanie wartości abstynencji i szacunku dla wyborów drugiego człowieka, również dla powszechnie uznawanych norm i wartości,
- przekonanie, że piwo również jest napojem alkoholowym, mogącym powodować uzależnienie i że wszystkie narkotyki uzależniają tak samo łatwo.

1.3. Stworzenie i stałe doskonalenie systemu pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, poprzez połączenie działań instytucji pomagających dziecku i rodzinie - zawiązywanie koalicji profilaktycznych.

1.4. Konstruktywne zagospodarowanie czasu wolnego poprzez różnorodne form działań profilaktycznych:

- prowadzenie ogniska środowiskowego oraz świetlic socjoterapeutycznych,
- dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- prowadzenie w ramach profilaktyki problemowej pozalekcyjnych zajęć sportowych będących integralnym elementem programu profilaktycznego szkoły jako alternatywy dla zachowań ryzykownych. Stworzenie norm postępowania zapisanych w formie regulaminu zajęć. Włączanie w treść programów profilaktycznych działań skierowanych na zapobieganie przemocy rówieśniczej. Oznacza to m.in. odwołanie się do strategii profilaktycznych (np.: osobistych decyzji abstynenckich, przekonań normatywnych – „prawdziwy sportowiec prowadzi zdrowy styl życia, nie pije, nie pali, nie zażywa narkotyków, sterydów, żyje bez przemocy”), a także wzmacnianie czynników chroniących zwłaszcza poprzez ukazywanie wartości autorytetów (trenera, znanych sportowców, itp.) i rozwijanie indywidualnych zainteresowań,
- wspomaganie tworzenia w placówkach oświatowych krótkich programów interwencyjno-korekcyjnych oraz programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki, e-uzależnienia, leki), w tym również wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych przez młodzież i do niej skierowanych (w tym – wspieranie wolontariatu),
- dofinansowanie osób i instytucji (także organizacji pozarządowych), których programy profilaktyczne koncentrować się będą nie tylko na osłabieniu czynników ryzyka, lecz również na wzmacnianiu czynników chroniących, a w szczególności kształtujących silną więź rodzinną, rozwijaniu zainteresowań edukacją i samorozwojem, a także wzmacnianiu skłonności do kierowania się pozytywnymi wartościami i normami,
- realizacja programów profilaktyki uzależnień i przemocy dla uczniów

w czasie wakacji letnich i ferii zimowych, akcji „Lato, Zima w mieście i na wsi”, w ramach przedstawionych przez szkoły lub inne podmioty samodzielnie opracowanych projektów programów profilaktycznych, lokalne imprezy profilaktyczne,

- organizowanie kolonii letnich i zimowych, uzupełnionych o kompleksowy program socjoterapeutyczny,
 - dofinansowanie wycieczek oraz imprez okolicznościowych z okazji np.: Dnia Dziecka, świąt kościelnych i narodowych
- 1.5. Wdrażanie programów profilaktyczno - interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.
- 1.6. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pomocy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych.

Działanie 2 - działalność informacyjno - edukacyjna oraz profilaktyczna skierowana do osób dorosłych uwikłanych w problem uzależnienia, przemocy domowej, osób mających kontakt z ludźmi zagrożonymi różnego rodzaju dysfunkcjami oraz kierowców i kandydatów na kierowców.

- 2.1. Prowadzenie badań i sondaży oraz lokalnej diagnozy pozwalającej ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, zasobów i efektów podejmowanych działań. Upublicznienie wyników tych badań w środowisku lokalnym oraz wypracowanie konkretnych metod zaradczych.
- 2.2. Prowadzenie stałego medialnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie miasta i gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień poprzez cykliczne zamieszczanie informacji poświęconych tematyce profilaktyki problemowej w prasie lokalnej, na stronie internetowej, itp.
- 2.3. Organizowanie kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień i przemocy o charakterze lokalnym, w tym wspieranie organizowania festynów, happeningów, pikników, debat, konferencji i spotkań tematycznych dla przedstawicieli różnych instytucji.
- 2.4. Aktywny współudział w ogólnopolskich kampaniach informacyjno-edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej, rówieśniczej.
- 2.5. Zwiększanie liczby punktów informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie miasta i gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy: tablice informacyjne w Ośrodku Pomocy Społecznej, ośrodkach zdrowia, Komendzie Powiatowej Policji, parafiach, siedzibach organizacji pozarządowych, Punkcie Konsultacyjnym, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Poradni Zdrowia Psychicznego i Poradni Leczenia Uzależnień, świetlicach socjoterapeutycznych, itp.
- 2.6. Organizowanie i finansowanie szkoleń i warsztatów dla osób zawodowo związanych z problematyką uzależnień: pracowników służby zdrowia,

pracowników socjalnych, przedstawicieli placówek oświatowych, kulturalnych, opiekuńczo – wychowawczych, członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, pedagogów, wychowawców, policjantów, pracowników straży miejskiej oraz innych osób, w zakresie:

- umacniania w wychowankach poczucia własnej wartości,
- radzenia sobie z własną złością w sytuacjach kryzysowych,
- umiejętności wychowawczych,
- podstawowych metod wczesnej interwencji kryzysowej,
- rozpoznawania pierwszych oznak kontaktu młodego człowieka z alkoholem, narkotykami oraz motywowania do zmiany destrukcyjnych zachowań,
- metod organizowania w środowisku lokalnym koalicji wokół problemów uzależnień i przemocy oraz umiejętności szukania pomocy.

Istotne jest także zapewnienie możliwości cyklicznych konsultacji z profesjonalistami w kwestiach problemowych związanych z profilaktyką i interwencją.

- 2.7. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonym dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych (także: grupy wsparcia, konsultacje specjalistów, telefon zaufania). Organizowanie i/lub finansowanie zajęć dla rodziców mających na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych.
- 2.8. Organizacja szkoleń dla sprzedawców i kierowników placówek sprzedających napoje alkoholowe do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży, w celu egzekwowania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz konsumpcji alkoholu w miejscach niedozwolonych. Celem tego będzie uświadomienie ważnej roli sprzedawców i kierowników sklepów oraz lokali gastronomicznych w zmniejszaniu strat społeczności lokalnej spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych, zwłaszcza przez osoby nieletnie.
- 2.9. Monitorowanie przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom poniżej 18 roku życia poprzez cykliczne kontrole punktów sprzedaży.
- 2.10. Przeciwdziałanie spożywaniu alkoholu w miejscach publicznych poprzez wzmożone kontrole Policji i Straży Miejskiej w takich miejscach, np.: boiska sportowe, place zabaw, park miejski. Podnoszenie kompetencji ww. służb zawodowych w zakresie kontaktowania się z osobami nietrzeźwymi.
- 2.11. Doposażenie w niezbędny sprzęt Sekcji ds. Patologii i Nieletnich Komendy Powiatowej Policji w Grójcu, Straży Miejskiej w Grójcu w celu maksymalnego podniesienia skuteczności podejmowanych działań profilaktycznych.
- 2.12. Prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję w ciąży.
- 2.13. Prowadzenie lokalnych akcji edukacyjnych dla kandydatów na kierowców oraz kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości, na temat możliwych skutków i zagrożeń związanych z prowadzeniem pojazdów mechanicznych po spożyciu alkoholu (w tym - dystrybucja materiałów profilaktycznych, np.: licznik trzeźwości). Ww. akcje koncentrowałyby się m.in. na:
 - uświadomieniu wpływu alkoholu na organizm człowieka w kontekście prowadzenia pojazdu mechanicznego,

- nabyciu umiejętności przeliczania spożytego alkoholu na promile we krwi,
 - odwoływaniu się do wartości moralnych jako wyznacznika trzeźwości kierowcy.
- Organizowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu problematyki alkoholowej dla kierowców zawodowych.
- 2.14. Doposażenie pomieszczeń w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grójcu w Punkcie Konsultacyjnym, w których odbywają się konsultacje psychologiczne z osobami potrzebującymi pomocy.

Działanie 3 - promocja zdrowego i trzeźwego stylu życia - edukacja publiczna w zakresie problematyki uzależnień i przemocy.

- 3.1. Promocja poprzez publikacje w mediach, organizację kursów o tematyce profilaktycznej, przygotowywanie imprez kulturalnych i rekreacyjnych, zawodów sportowych, pogadanek, okolicznościowych festynów, pikników, których celem stanie się:
- propagowanie postawy odpowiedzialności za swoje zdrowie i własne decyzje,
 - promocja postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży, zwłaszcza ze szkół podstawowych i średnich, propagowanie powściągliwości i samoograniczenia konsumpcji alkoholu, ukazywanie wartości abstynencji, dawanie alternatywy dla **zachowań ryzykownych**,
 - **uświadomienie konsekwencji i szkód zdrowotnych, społecznych, osobistych** związanych z nadużywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków.
 - angażowanie w działania edukacyjne i informacyjne lokalnych i regionalnych autorytetów, osób znanych, sportowców, artystów i innych autorytetów społecznych w celu większej skuteczności i wiarygodności oddziaływań.
- 3.2. Wspieranie pedagogów szkolnych i nauczycieli w przygotowywaniu programów profilaktycznych obejmujących całą szkołę i angażujących wszystkich nauczycieli, rodziców, w tym m.in. programów ekologicznych, ścieżek edukacyjnych, itp. Programy te powinny opierać się na pisemnych konspektach do poszczególnych zajęć zaplanowanych do realizacji. Zapewnienie konsultacji z profesjonalistami w kwestiach problemowych oraz zacieśnienie współpracy między szkołami w zakresie maksymalizacji skuteczności podejmowanych działań profilaktycznych.
- 3.3. Aktywny współdział samorządów lokalnych w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki.
- 3.4 Przeprowadzenie kampanii dla kierowców „Trzeźwy poranek w Gminie Grójec”.
- 3.5 Zorganizowanie festynu profilaktycznego.

Obszar 2 - Pomoc osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz ofiarom, sprawcom i świadkom przemocy domowej.

Zadania będą realizowane poprzez prowadzenie następujących działań:

Działanie 1 – zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, współuzależnionych, Dorosłych Dzieci Alkoholików oraz dla ofiar i sprawców przemocy domowej,

- 1.1 Wspieranie stałego podnoszenia standardu usług świadczonych przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Grójcu oraz Fundację Terapeuci dla rodziny poprzez:
 - a. finansowanie szkoleń specjalistycznych dla kadry pracującej z osobami z problemem alkoholowym, oraz z osobami uwikłanymi w problem przemocy w rodzinie,
 - b. dofinansowanie kompleksowych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków rodzin, Dorosłych Dzieci Alkoholików, a także dla ofiar i sprawców przemocy domowej,
 - c. doposażenie Poradni Leczenia Uzależnień.
- 1.2. Finansowanie szkoleń dla lekarzy rodzinnych na temat metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji uzależnienia od alkoholu i oraz przemocy. Stworzenie podręcznej biblioteczki na temat problemu uzależnień.
- 1.3. Finansowanie programów terapeutycznych prowadzonych podczas obozów wyjazdowych.
- 1.4. Podejmowanie czynności zmierzających do leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego osób uzależnionych od alkoholu.
- 1.5. Zacieśnienie współpracy między instytucjami niosącymi pomoc w przypadkach przemocy domowej a kuratorami, sędziami, prokuratorami na rzecz skuteczniejszego informowania i motywowania osób uwikłanych w problem przemocy do szukania profesjonalnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej.
- 1.6. Stworzenie lokalnego systemu pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, poprzez zintegrowanie działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie (szkoła, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, sąd rodzinny, policja, straż miejska, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych).

Działanie 2 - udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, psychiatrycznej i socjalnej rodzinom i środowiskom, w których występują problemy związane z uzależnieniami i przemocą domową.

- 2.1. Wspieranie działań Punktu Konsultacyjnego przy MGOPS poprzez:
 - a) kontynuowanie dyżurów specjalistów (psycholog, prawnik, psychiatra, terapeuta, terapeuta uzależnień.
- 2.2. Udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej oraz interwencji w ramach „Niebieskiej Karty” dla rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej, prowadzenie poradnictwa i krótkiej interwencji w zakresie problemu przemocy.

- 2.3. Stworzenie, wspomaganie działania grup/y wsparcia dla ofiar przemocy,
- 2.4. Wspieranie działań policji, straży miejskiej w pracy z ofiarami, świadkami i sprawcami przemocy,
- 2.5. Wdrażanie procedur chroniących dzieci – ofiary, świadków przemocy domowej przed wtórnym zranieniem przez służby prowadzące dochodzenia w takich sprawach.
- 2.6. Zintegrowanie działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie (szkoła, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, policja itp) na rzecz zintensyfikowania działań związanych z udzielaniem wsparcia i pomocy tej grupie odbiorców.
- 2.7. Organizowanie i ewentualne finansowanie superwizji dla pracowników placówek udzielających pomocy psychologicznej
- 2.8. Wsparcia dla dzieci z FAS (Alkoholowym Zespołem Płodowym) oraz ich rodziców i opiekunów. Dostarczanie wiedzy na temat FAS psychologom, pedagogom, terapeutom oraz wszystkim, którzy zajmują się pomocą dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

Działanie 3 - współpraca i wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, fundacji i innych organizacji oraz osób związanych swoim działaniem z problematyką uzależnień i przemocy.

- 3.1. Zlecenie instytucjom oraz organizacjom pozarządowym wykonywania określonych zadań gminnego programu, na podstawie umów cywilno – prawnych, w tym przyznawanie dotacji.
- 3.2. Dofinansowanie szkoleń, spotkań, wyjazdów oraz kursów specjalistycznych (po zakończonej terapii) dla członków klubów abstynenckich i towarzystw trzeźwościowych.
- 3.3. Finansowanie programów specjalistycznych, rehabilitacyjnych oraz szkoleń .
- 3.4. Dofinansowanie wyżywienia dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 3.5. Finansowanie oraz zwrot kosztów za udział w szkoleniach dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnika Burmistrza ds. Uzależnień.
- 3.6. Pozyskiwanie wolontariuszy do pomocy w realizacji gminnego programu poprzez dofinansowanie ich udziału w szkoleniach tematycznych, seminariach, obozach szkoleniowych, itp.
- 3.7. Wspieranie działalności środowisk samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych w celu umożliwienia pełnej integracji społecznej.
- 3.8. Wspieranie organizacji pozarządowych, Poradni Leczenia Uzależnień, Fundacji Terapeuci dla rodziny, straży miejskiej i policji poprzez finansowanie lub dofinansowanie zakupu materiałów i sprzętu niezbędnych do prowadzenia terapii i działań profilaktycznych.
- 3.9. Zacieśnienie współpracy stowarzyszeń z lecnictwem odwykowym, pomocą społeczną, gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości na rzecz efektywnego przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Działanie 4 - współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.1. Gromadzenie informacji dotyczących osób, instytucji i organizacji działających na terenie gminy i miasta Grójec wraz ze specyfiką oferowanych przez nie działań i realizowanych programów uzależnień .

VI. Spodziewane efekty realizacji programu

- a) zmniejszenie rozmiarów szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i narkotyków, a także występowaniem zjawiska przemocy domowej,
- b) zwiększenie świadomości osób z grup ryzyka na temat możliwości i miejsc, gdzie można uzyskać profesjonalną pomoc,
- c) zwiększenie liczby osób podejmujących leczenie odwykowe, poszerzenie zakresu pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz ofiar, sprawców i świadków przemocy domowej,
- d) zwiększenie liczby osób trwale utrzymujących abstynencję,
- e) uwrażliwienie sprzedawców oraz właścicieli lokali gastronomicznych na zakaz sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim, zmniejszenie skali dostępności napojów alkoholowych przez osoby poniżej 18 roku życia,
- f) uświadomienie roli prowadzenia przez rodziców, opiekunów dzieci i młodzieży samodzielnej profilaktyki domowej,
- g) rozwój i podnoszenie poziomu różnorodnych form pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym (świetlice socjoterapeutyczne, programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka),
- h) zwiększenie liczby miejsc, a także oferty zajęć - pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, skierowanych na konstruktywne zagospodarowanie wolnego, pozalekcyjnego czasu,
- i) podniesienie świadomości zagrożeń wynikających z kierowania pojazdami mechanicznymi pod wpływem alkoholu, zwłaszcza wśród osób ubiegających się o prawo jazdy.

VII. Ewaluacja programu

Realizacja programu i skuteczność podejmowanych oddziaływań będzie monitorowana poprzez prowadzenie rozmów z adresatami programu, badań, ankiet i sporządzanie analiz dotyczących założeń programu. Podstawowymi wskaźnikami efektywności gminnego programu będzie :

- a) ilość podmiotów zaangażowanych w realizację programu,
- b) ilość osób uczestniczących w programach profilaktycznych i terapeutycznych,

- c) liczba pacjentów objętych opieką leczniczą i rehabilitacyjną,
- d) liczba osób objęta reintegracją,
- e) liczba osób doświadczających przemocy objętych pomocą,
- f) liczba dzieci objętych pomocą,
- g) liczba osób deklarujących abstynencję,
- h) ilość miejsc pomocy dla rodzin osób uzależnionych,
- i) ilość osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu zostały skierowane na Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- j) ilość osób przeszkolonych do rozwiązywania problemów uzależnień.

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Wynagrodzenie członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane jest z budżetu gminy Grójec na zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 850 zł brutto miesięcznie płatne do końca miesiąca.
3. Wykonanie zadań co miesiąc potwierdzone jest podpisaną listą obecności przez członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Wskazanym przez Przewodniczącą Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Sekretarzom - osobom prowadzącym obsługę administracyjno-biurową przysługuje dodatkowe wynagrodzenie po 200 zł brutto miesięcznie płatne do końca miesiąca.

W przypadku nie wykorzystania w danym roku środków budżetowych przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii przechodzą one do realizacji na rok następny.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii przygotowuje Pełnomocnik Burmistrza Gminy i Miasta Grójec ds. Uzależnień i przedkłada Burmistrzowi do 31 stycznia 2021 roku.

Dopuszcza się przesunięcia wydatków między poszczególnymi pozycjami w ramach zatwierdzonego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

**Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień
Dagmara Biedrzycka**